

EVİRİM ALATAŞ'IN SON YAZISI

""Min Dît' ve Sahipsizlik"

Bir yerde başka tepkiler, öbür yerde başka. Ne İsa ne Musa dedikleri bu olsa gerek. İki halk ve tamamen kopmuş iki dil. Gir bakalım araya, nereye buyur edileceksin. İyi bir şey mi yaptın, kötü bir şey mi? Sahi sen bunu niye yaptın? Kürt sineması nereye düşer abilerim ablalarım, emek nereye...

EvrİM ALATAŞ

Diyarbakır - Taraf

12 Nisan 2010, Pazartesi

Kaybettiğimiz Evrim Alataş'ı, Taraf gazetesindeki "Kürtler Vadisi" köşesinde son olarak kaleme aldığı "Min Dît' ve sahipsizlik" başlıklı yazısını yayımlayarak anıyoruz.

Balyozlar, darbe planları, muvazzaf subaylar, yeni anayasa... Beynim elli altı. Bu meselelere girmek en azından şimdilik zor geliyor bana. Daha sade, daha sakin konulara ihtiyacım var. Bu sebepten, yakın zamanda vizyona giren ve Türkiye Kürtlerinin "ilk Kürtçe politik filmi" olan *Min Dît*'ten bahsedeceğim.

Hikâyesini Miraz Bezar'la beraber yazmıştık. Miraz, Almanya'da büyümüş bir yönetmen ve derdi telaşı çatışmalı döneme ilişkin bir film yapmaktı. Yaptı da... Yerel oyuncular, kıt kanaat koşullar, savaş mağduru çocuklarla. Bir JİTEM hikâyesi... Böyle darbelerin, balyozların gündemde olmadığı, JİTEM'i ancak yaşayanın bildiği bir Diyarbakır hikâyesiydi. Enteresan bir süreçti. Olmadık yerlerden olmadık tepkiler alan, şaşırtan bir dönem. Ve tabii Kürt sinemasını da sorgulatacak bir dönem. Her şey yekpare görünse de kendi içine döndüğünde, klasik Kürt atasözü "**Kapının önündeki ot acıdır**"ın mütemadiyen sağlamlasının yapıldığı bir dönem.

Tabii yer Diyarbakır olunca ve kentin tümü bir biçimde politik, tercihlili olunca, ilginç sahneler de yaşandı. Kimi göç mahallelerinde yapılan çekimlerde çekim ekibi taşlandı, araçlar yakılmaya çalışıldı falan. Çünkü fısıltı gazetesi yanlış enformasyon vermişti. Mahalleli, ekibin "**dışardan**" olduğunu sanıyordu. Sonra bir gün Miraz'la özel arabaya binmiş sete gidiyoruz, arkadan bir araba küüt! Ramazan ayı, dolmuşçular sağa çekip "**Abi mübarek aydır, boşverin polisi, aranızda halledin**" diyorlar. Arabadan çelimsiz, genç, kısa boylu bir adam ile kucağında bebeği bulunan genç ve başörtülü bir kadın iniyor. Adam, "**Beni takip edin, sanayide ustalarım var, ne zararı varsa tamir etsinler**" diyor. Peş peşe sanayiye gidiyoruz. Arabayı tamir olmuş halde ertesi gün almak üzere anlaşıyoruz.

Ertesi gün sanayideyiz. Her şey tamam ama arabanın bir yeri tamir edilmemiş. Ustalara "**Ama böyle konuşmamıştık**" diyoruz. Adamlar da "**Biz, bize söyleneni yaptık**" diyorlar. "**Peki, çarpan adamı nasıl bulacağız, böyle olmaz**" diyoruz. Usta, hemen yakındaki askeriyeyi işaret ederek "**Şurada, JİTEM'de çalışıyor**" diyor. "**Hey ahalî, JİTEM denen bir şey var, onun cinayetlerini filme çekiyoruz**" diye debelenirken, hoop JİTEM karşımızda.

Film bu arada festivallere katılıyor, yarışıyor ve her festivalde bir ödül alıyor. San Sebastian, Gent, Hamburg, Nürnberg ve Prag'dan ödüllerle dönüyor. Toplam beş ülkede de vizyona girmeye hazırlanıyor. Derken sıra geliyor Türkiye'deki festivallere. Antalya Film Festivali'ne kabul edilmesini hem biz hem de medya hayretler içinde karşılıyor. Çünkü ilk defa Kürtçe ve politik bir film Antalya'da kabul görüyor. Fazla umutlanıyoruz. Antalya'dayız ve ortalık ziyadesiyle gergin. Kimileri bizi görünce "**Sevr'i hortlatıyorsunuz**" diyor. Berideki kadın "**Türk askerine düşman bunlar, bunların hepsi yalan, PKK'dan para almışsınız**" diye feryat ediyor. Anam bacım PKK nere para nere? Keşke verselerdi. Ortaliğa düşüp para aramazdık. Bu arada Antalya'da kimileri de gelip "**Bu filmi çekmek g..t ister**" diyor kulağımıza. Neyse, bakalım bu da böyle olsun.

Şimdi gelemim "**öz topraklara**" ve Diyarbakır'a... Kimseye yaranamamak diye bir şey hakikaten varmış. Hiç de güzel bir şey değilmiş. Sınırlı ve kıt imkânlarla sayılı kopyalanabiliyor film. Öyle "**Heyyy vizyondayız, bizi izleyin anacığım, gişe rekorları kıracağız**" nereeee, biz nere! Filmde anne babası JİTEM tarafından öldürülen ve yalnız kalan, sokaklara düşüp kendi intikamını alan, şiddet ortamında şekillenip, en nihayetinde yolu İstanbul'daki hırsızlık çeteleriyle buluşan iki çocuk... Demem o ki çözülmüş bir "**mutlu son**" yok. Kimseler gelip o çocukları "**Gel yavrum, senin annenle baban birer militandı, artık benim şefkatli kollarıma emanetsin**" demiyor. Ama biz ne yapalım, gerçek bir hayat hikâyesinden esinlendiğimizi kimseye anlatamıyoruz. "**Böyle politik bir şehirde nasıl olur da iki çocuk sahipsiz kalır, bu film bizi yansıtmıyor**" eleştirileri.

Bir yerde başka tepkiler, öbür yerde başka. Ne İsa ne Musa dedikleri bu olsa gerek. İki halk ve tamamen kopmuş iki dil. Gir bakalım araya, nereye buyur edileceksin. İyi bir şey mi yaptın, kötü bir şey mi? Sahi sen bunu niye yaptın? Kürt sineması nereye düşer abilerim ablalarım, emek nereye... (EAEÖ)